

18.

Dobro i radość wynikające ze wspólnej wiary i religii

I. PROSPEKT WARTOŚCI

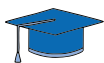
1.1. CEL OGÓLNY

Rozwój duchowy

1.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poznanie zasad wiary

1.3. CEL WYCHOWAWCZY

Pogłębianie wiary i relacji z Bogiem

1.4. PROPONOWANE TEMATY

- Wspólnota wiary a wspólnota religijna.
- Wartości uniwersalne łączące różne wyznania i religie.
- Poczucie bezpieczeństwa duchowego wynikające ze wspólnego przeżywania wiary.

1.5. ZADANIA DLA UCZNIA, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Należy pogłębiać wiedzę na temat własnej religii, aby prowadzić dialog międzywyznaniowy i międzyreligijny.
- Należy szanować wyznawców innych religii i ich zasady¹.
- Wiara nie jest wyłącznie kwestią przekonań, ale posiada wymiar praktyczny².

Zasady

- W każdym środowisku staram się postępować według zasad mojej wiary i religii.
- Nie wstydzę się rozmawiać o wierze.
- Dzielę się swoimi odkryciami religijnymi z innymi, świadczę w ten sposób o prawdzie.
- Szukam towarzystwa ludzi religijnych, przy których pogłębiam wiarę.

1.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Rodzice dają dzieciom przykład żywej wiary.
- Wątpliwości i wyostrożony krytycyzm religijny młodego człowiek nie musi świadczyć o negacji wartości wiary.

¹ „Nie możemy zatem wzywać Boga jako Ojca wszystkich, jeśli wobec niektórych ludzi, stworzonych na obraz Boży, nie chcemy postępować po bratersku. Stosunek człowieka do Boga jako Ojca i stosunek człowieka do ludzi jako braci są do tego stopnia wzajemnie powiązane, że Pismo Święte mówi: «Kto nie miłuje, nie zna Boga» (1 J 4,8). Zostaje więc usunięta podstawa wszelkiej teorii lub praktyki, która pomiędzy człowiekiem i człowiekiem, pomiędzy narodem i narodem wprowadza różnice co do godności ludzkiej i wypływających stąd praw. Kościół odrzuca więc jako obcą duchowi Chrystusa wszelką dyskryminację bądź prześladowanie ludzi dokonywane z powodu pochodzenia lub koloru skóry, położenia społecznego albo religii. Dlatego Święty Sobór, wstępując w ślady świętych apostołów Piotra i Pawła, gorąco prosi chrześcijan, aby «postępując dobrze wśród pogan» (1 P 2,12), jeśli to tylko możliwe i o ile to od nich zależy, cieszyli się pokojem ze wszystkimi ludźmi, tak by prawdziwie byli dziećmi Ojca, który jest w niebie». DRN 5.

² „Istotnie, słowa Ewangelii są nie tylko do słuchania, ale także do zastosowania w praktyce (por. Mt 7,24; Łk 6,46-47; J 14,21.23-24; Jk 1,22): spójność postaw powoduje przyłgnięcie do nich człowieka wierzącego i nie ogranicza się do obszaru ściśle kościelnego i duchownego, lecz ogarnia człowieka ze wszystkim, co on przeżywa, zgodnie z wszelką odpowiedzialnością, jaką na siebie przyjmuje [...]. Na dar zbawienia człowiek powinien odpowiedzieć nie cząstkowym, abstrakcyjnym lub werbalnym przyłgnięciem, ale całym swoim życiem, wraz ze wszystkimi określającymi je relacjami [...]”. KNSK 70.

- Rodzina jest miejscem wychowania religijnego i praktykowania wiary.
- Jestem odpowiedzialny za praktyki religijne w mojej rodzinie.

Zasady

- Staram się ukazać młodemu człowiekowi sens codziennych wydarzeń w świetle wiary.
- Podejmuję dialog w sytuacji buntu religijnego młodego człowieka.
- W mojej rodzinie jako pierwszy podejmuję ewangeliczny nakaz bycia świadkiem Chrystusa, „prawdziwym i właściwym misjonarzem miłości i życia”³.

1.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Uczestnictwo we wspólnocie zakłada pluralizm poglądów religijnych i prawo do własnych przekonań religijnych.
- Wychowawca nie powinien narzucać własnych postaw i poglądów. Powinien dawać świadectwo swojej wiary.
- Formacja szkolna nie może godzić w zasady religijnego wychowania ucznia.

Zasady

- Przestrzegam młodych ludzi przed sektami, wyjaśniam mechanizmy funkcjonowania i pozyskiwania przez nie nowych członków.
- Dbam o to, aby żaden z uczniów nie był dyskryminowany z powodu swoich poglądów religijnych.
- Integruję uczniów wokół wspólnych wartości religijnych.

1.8. SPOSÓB REALIZACJI

Można zaproponować udział całej klasy w spotkaniach tematycznych organizowanych przez ośrodki religijne i kultury chrześcijańskiej (np. Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan).

³ FC 54.

1.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Przeżywanie wiary razem z innymi ludźmi umacnia poczucie wspólnoty, pogłębia relacje międzyludzkie. Wspólnota oparta na jednej wierze nie zamyka się na nowych członków. Wielość religii nie prowadzi do relatywizmu w wyznawaniu określonej wiary.

1.10. ZAGROŻENIA

Istnieje ryzyko realizowania swojej wiary tylko w obrębie wybranej wspólnoty. Młodzi ludzie nie potrafią przyznać innym prawa do własnych poglądów religijnych. Uczniowie mogą zbyt emocjonalnie angażować się w szerzenie idei swojej wiary, lekceważąc przekonania innych. Relatywizm religijny może prowadzić do utraty własnej wiary i do indyferentyzmu.

II. PEDAGOG

2.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Przeżywanie wspólnej wiary i religii w życiu rodzinnym pozwala odkrywać Boga jako kogoś bliskiego, który kocha i uczy miłości. Odkrywanie wiary w codzienności – poprzez modlitwę, uczestnictwo w niedzielnej Eucharystii, radość ze świąt, pogłębianie wiary religijnej, czytanie książek i czasopism – utwierdza dziecko w przekonaniu, że jest ona ważna. Wspólne doświadczanie wiary niesie za sobą dobro i radość.

2.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

W lekturze pt. *Dzieci z Bullerbyn* autorstwa Astrid Lindgren dowiadujemy się o pełnym przygód życiu dzieci mieszkających w wiosce Bullerbyn. Nie ma w nim miejsca na nudę. Dzieci potrafią sobie świetnie organizować czas wolny i są przy tym bardzo pomysłowe. Urządzają zabawę w Indian, śpią w stogu siana, sprzedają wiśnie, przekazują wiadomości sznurkową pocztą.

Bohaterowie kochają swoich rodziców i nie zapominają o wypełnianiu obowiązków: pieleniu pola czy robieniu zakupów. W trakcie wspólnych prac, jak i podczas zabawy mają okazję pośmiać się i porozmawiać. Ta radość, bez troska i ciepło rodzinne ukazane są również podczas wspólnego przeżywania Wielkanocy i Bożego Narodzenia.

Gdy następnie weszliśmy do pokoju, choinka była zapalona, a na stole paliły się świece. Dostałam gęsiej skórki jak zawsze, kiedy jest tak ładnie i przejmująco. Tatuś przeczytał o Dzieciątku Jezus z Biblii. A ja powiedziałam bardzo ładny wierszyk, który zaczyna się tak: „Ty mały, śliczny Jezusku, co leżysz na słomie...”. W wierszu tym powiedziane jest, że właściwie to Jezus powinien dostawać całą masę prezentów i tort. Ja też tak sądzę. A zamiast tego my dostajemy prezenty.

A. Lindgren, *Dzieci z Bullerbyn*, tłum. I. Szuch-Wyszomirska, wyd. Nasza Księgarnia, Warszawa 2016, s. 81-84.

Przedstawiony cytat jest opisem wspólnie przeżywanych świąt Bożego Narodzenia. Tata czyta fragment o narodzinach Jezusa, a dziewczynka mówi ładny wierszyk. Każdy przyczynia się do tego, aby ten dzień był wyjątkowy.

Atmosfera tego spotkania jest niezwykle podniosła, panuje uczucie bliskości i ciepła. Radość ze świąt umacnia wiarę i miłość w rodzinie.

III. NAUCZANIE RELIGIJNE

3.1. NAUCZANIE PAPIESKIE

Umiłowanie prawdy jest najgłębszym wymiarem autentycznego dążenia do pełnej komunii między chrześcijanami. Bez tej miłości nie można by stawić czoła obiektywnym trudnościom teologicznym, kulturowym, psychologicznym i społecznym, jakie się napotyka przy omawianiu istniejących różnic. Z tym wymiarem wewnętrznym i osobowym musi się zawsze łączyć duch miłości i pokory. Miłości do rozmówcy i pokory wobec prawdy, którą się odkrywa i która może się domagać zmiany poglądów i postaw.

UUS 36.

Elementarz Benedykta XVI Josepha Ratzingera dla pobożnych, zbuntowanych i szukających prawdy, Wydawnictwo Literackie, oprac. M. Zawada, Kraków 2008, s. 120.

Wiara ma w sobie zawsze coś z przygody, ze skoku w ciemność, ponieważ zawsze zawiera w sobie ryzyko przyjęcia tego, co niewidzialne, za najbardziej rzeczywiste i fundamentalne. Wiara nigdy nie była postawą, która wynika sama przez się z ludzkiej egzystencji, niejako z jej siły ciężenia, przeciwnie, była wymaganiem sięgającym głębi tej egzystencji, wymagała nawrócenia się człowieka, osiągalnego tylko jego własną, osobistą decyzją.

3.2. PISMO ŚWIĘTE

„Pójdźcie, błogosławieni Ojca mego, weźcie w posiadanie królestwo, przygotowane dla was od założenia świata! Bo byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić; byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie, byłem nagi, a przyodzialiście Mnie; byłem chory, a odwiedziliście Mnie; byłem w więzieniu, a przyszliście do Mnie”. Wówczas zapytają sprawiedliwi: „Panie, kiedy widzieliśmy Cię głodnym i nakarmiliśmy Ciebie? Albo spragnionym i daliśmy Ci pić? Kiedy widzieliśmy Cię przybyszem i przyjęliśmy Cię, lub nagim i przyodzialiśmy Cię? Kiedy widzieliśmy Cię chorym lub w więzieniu i przyszliśmy do Ciebie?”. A Król im odpowie: „Zaprawdę, powiadam wam: wszystko, co uczyniliście jednemu z braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”.

Mt 25, 34-40;
por. Ga 3,26-28;
Łk 24,46-49.

3.3. KATECHIZM KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

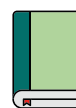
Obowiązek uczestniczenia w życiu Kościoła przynagla chrześcijan do postępowania jako świadkowie Ewangelii i do zobowiązań, które z niej wypływają. Świadeństwo to polega na przekazywaniu wiary w słowach i czynach. Jest ono aktem sprawiedliwości, który potwierdza albo daje poznać prawdę.

KKK 2472.

IV. LITERATURA

- Alberich E., *Katecheza dzisiaj. Podręcznik katechetyki fundamentalnej*, tłum. M. Cisowski, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 2003.
- Ange D., *Miłość braterska*, Wydawnictwo Księży Marianów MIC, tłum. D. Szczerba, Warszawa 2006.
- Asensi J.P., *Etyka wiary w dziełach Josepha Ratzingera. Propozycja etyczna dla Europy*, tłum. T. Jaromin, Palabra Wydawnictwo Misjonarzy Kłaretynów, Warszawa 2006.
- Elementarz Benedykta XVI Josepha Ratzingera dla pobożnych, zbuntowanych i szukających prawdy*, oprac. M. Zawada, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2008.

- Jan Paweł II, *Adh. Familiaris consortio*, w: tegoż, *Dzieła zebrane*, t. 2, *Adhortacje*, Wydawnictwo M, Kraków 2006, s. 69-132.
- Jan Paweł II, *Enc. Ut unum sint*, w: tegoż, *Dzieła zebrane*, t. 1, *Encykliki*, Wydawnictwo M, Kraków 2006, s. 619-666.
- Jan Paweł II, *W obronie wspólnoty miłości i życia. Przemówienie Ojca Świętego do przedstawicieli Włoskiego Forum Stowarzyszeń Rodzinnych*, Rzym, 18.12.2004, „L'Osservatore Romano” 2005, nr 2(270), s. 36.
- Kongregacja Nauki Wiary, *Katechizm Kościoła Katolickiego*, wyd. Pallottinum, Poznań 2002.
- Kucharski K., *Kościół światłem świata. Nauka wiary i życia chrześcijańskiego*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2006.
- Lindgren A., *Dzieci z Bullerbyn*, tłum. I. Szuch-Wyszomirska, wyd. Nasza Księgarnia, Warszawa 2016.
- Papieska Rada Iustitia et Pax, *Kompendium nauki społecznej Kościoła*, tłum. D. Chodyniecki, wyd. Jedność, Kielce 2005.
- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Biblia Tysiąclecia*, wyd. Pallottinum, Poznań 2012.
- Ratzinger J., *Kościół pielgrzymująca wspólnota wiary*, tłum. W. Szymona, Wydawnictwo M, Kraków 2005.
- Salij J., *Dlaczego kocham Kościół?*, wyd. Biblioteka Więzi, Warszawa 2002.
- Sobór Watykański II, *Deklaracja o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich* [Nostra aetate], w: tegoż, *Konstytucje. Dekrety. Deklaracje*, wyd. Pallottinum, Poznań 2002, s. 333-337.
- W trosce o młodzież. Edukacja – praca – obywatelstwo*, red. J. Niewęglowski, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 2004.
- Walesa C., *Rozwój religijności człowieka*, t. 1, *Dziecko*, wyd. KUL, Lublin 2005.

